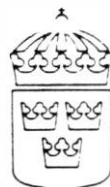

Motion till riksdagen

1989/90:Bo62

av Knut Billing m.fl. (m)

med anledning av prop. 1989/90:144 Räntebidrag
och bostadsbidrag för år 1991, m.m.

Mot.
1989/90
Bo62—63

I propositionen föreslås en väsentlig utbyggnad av bostadsbidragen för barnfamiljerna och att rätt till bostadsbidrag införs även för andra hushåll utan barn än ungdomshushåll och pensionärer.

Sänkt skattetryck minskar behovet av bidrag

Enligt vår mening måste skatteomläggningen leda till en väsentlig sänkning av skattetrycket. Dessvärre kommer motsatsen att bli fallet som följd av de förslag socialdemokraterna och folkpartiet har ställt sig bakom. Boendekostnaderna kommer att öka drastiskt till följd av alla de skattehöjningar som föreslås för att finansiera sänkningen av inkomstskatterna. Dessa sänks emellertid inte i sådan utsträckning att hushållen i gemen själva förmår att betala sitt boende. Detta är bakgrunden till propositionens förslag om väsentligt höjda och utökade bostadsbidrag. Allt fler familjer och enskilda kommer att bli bidragsberoende. Färre kommer att ha möjlighet att leva på sin lön när skatten är betald. Tydligare kan inte åskådliggöras vilka grundläggande fel som vidlåder den föreslagna skatteomläggningen.

Vår utgångspunkt är att bostadsbidrag i princip inte skall vara nödvändiga. Detta förutsätter emellertid ett väsentligt sänkt skattetryck. I moderata partimotioner redovisas hur detta skall åstadkommas. Med moderat politik minskar bidragsberoendet. Regeringens och folkpartiets förslag om ökat bidragsberoende kan därför avvisas. Bostadsbidragen bör i stället på sikt successivt kunna begränsas.

Propositionens förslag leder till kraftiga margineffekter

Regeringens förslag innebär att ytterligare bortåt 50 000 barnfamiljer skulle bli beroende av bostadsbidrag. Det innebär att ytterligare bortemot 100 000 småbarnsföräldrar utöver skatt skulle åsamkas med 20 procent avtrappade bostadsbidrag vid en inkomstökning. Detta skulle inte minst drabba kvinnorna. I många fall skulle de inte bara få behålla mindre av en inkomstökning än i dag utan t.o.m. kunna få mindre behållning totalt av sitt förvärvsarbete än i dag.

Tvåbarnsfamiljer skulle enligt förslaget kunna lyfta bostadsbidrag ända upp till hushållsinkomster på 195 000 kr (mot nu ca 172 000 kr), trebarnsfa-

miljer upp till 264 000 kr (mot nu ca 228 000 kr) och fyra- och fembarnsfamiljer upp till 264 000 kr (mot nu ca 205 000 kr).

Eftersom inkomstprövningen hänför sig till den senaste taxerade inkomsten, dvs. till en två år gammal inkomst, skulle bidragsberoendet vid höga boendekostnader kunna följa med till *hushållsinkomster 1991* på upp till

för enbarnsfamiljer	ca 225 000 kr
tvåbarnsfamiljer	ca 264 000 kr
tre- och flerbarnsfamiljer	ca 304 000 kr

Låt oss som exempel ta en industriarbetare med halvtidsarbetande hustru och två barn, som tidigare klarat sig utan bostadsbidrag. Blir familjen nu genom de väsentligt höjda boendekostnaderna beroende av bostadsbidrag minskar behållningen av en inkomstökning för mannen till 46 procent från 59 procent enligt gällande regler. För hustruns del minskar behållningen till 50 procent från 66 procent.

Det moderata alternativet

Alla de nuvarande och föreslagna olika reglerna för underlag, inkomstprövning och avtrappning som gäller för bostadsbidragssystemen innebär ett allt mer svåröverskådligt och svår genomträngligt system vid en tidpunkt där kravet på enkelhet och begriplighet växer sig allt starkare. Det medför också växande risker för rättsförluster hos just de hushåll som har det största behovet av särskilt stöd.

Vi motsätter oss med skärpa förslagen i propositionen. En skatteomläggning till lägre och arbetsvänligare skatter bör i stället utformas så att beroendet av bidrag minskar och fler kan leva på sin lön.

Anledningen till regeringens förslag är bl.a. de betydande höjningar av fastighetsskatterna och mervärdebeskattningen som särskilt hårt drabbar boendet.

I våra partimotioner 1989/90:Sk58 och Sk108 med anledning av regeringens propositioner om inkomst- och företagsbeskattningen resp. mervärdebeskattningen yrkar vi avslag på förslagen om införande av moms på fastighetsförvaltning m. m. samt den i stort sett fördubblade moms på byggande och reparationer. I stället för att dramatiskt höja fastighetsskatterna bör dessa frysas på nuvarande nivå i kronor räknat och på sikt slopas. Även i övrigt motsätter vi oss huvuddelen av de skattehöjningar som skulle bidra till en extra inflation 1991 på ca 3,5 procentenheter.

Med de moderata förslagen kompenseras mer än väl våra i förhållande till regeringens förslag försumbara höjningar av boendekostnaderna med skattesänkningar. Även barnfamiljer och låginkomsttagare får i stället bättre möjligheter än i dag att klara sig på sin inkomst efter skatt. Det gör att det nuvarande bostadsbidraget för ungdomshushåll utan barn kan avskaffas och att något behov inte uppstår av ett nytt bostadsbidrag för övriga barnlösa hushåll.

För barnfamiljernas vidkommande har vi redan under allmänna motions-tiden i vår motion 1989/90:Bo233 begärt att regeringen lägger fram förslag om nya regler för bostadsbidragen som i mindre grad anknyts till boende-

kostnaden. Propositionens förslag därvidlag innebär en alltför begränsad förbättring. Vi har vidare krävt en plan för en successiv minskning av bostadsbidragen genom sänkning av skattetrycket, införande av grundavdrag för barn samt flerbarnstillägg.

I annan motion (1989/89:So58) med anledning av regeringens nu lagda förslag om barnbidragen för år 1991 (prop. 1989/90:140), motsätter vi oss därför regeringens urholkning av flerbarnstilläggen och föreslår ett successivt införande av grundavdrag för barn med 15 000 kr per barn vid den kommunala beskattningen. För 1991 skall grundavdraget uppgå till 7 500 kr.

Vi yrkar därför avslag på regeringens förslag om ändrade regler för bostadsbidragen för barnfamiljer och kräver nytt förslag i enlighet med ovan nämnda krav.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen avslår regeringens förslag om införande av ett nytt bostadsbidrag för hushåll utan barn,
2. att riksdagen beslutar att bidragsgivning för ungdomsbostadsstöd upphör fr.o.m. den 1 juli 1990,
3. att riksdagen avslår regeringens förslag om nya regler för bostadsbidragen för barnfamiljer och begär nytt förslag inom nuvarande kostnadsram, innebärande att bostadsbidragens konsumtionsstyrande effekt minskar och att en plan framläggs enligt vilken bostadsbidragen stegvis och så långt möjligt ersätts med grundavdrag för barn, lägre skattetryck i övrigt samt flerbarnstillägg,
4. att riksdagen beslutar att bidragsgivningen till vissa flerbarnsfamiljer för köp av egnahem upphör fr.o.m. den 1 juli 1990.

Stockholm den 27 april 1990

Knut Billing (m)

Bertil Danielsson (m)

Margareta Gard (m)

Sten Andersson (m)
i Malmö

Jan Sandberg (m)

Erik Holmkvist (m)